

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД УЛСААС
МОНГОЛ УЛСАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ЗЭЭЛ,
ТУСЛАМЖ

2022/06/21

АГУУЛГА

01

БНХАУ-ЫН ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ
ТУСЛАЛЦААНЫ ТОЙМ

02

МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГЫН
ЗОРИЛТУУД

03

ХАМТРАН ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ ТӨСЛҮҮДИЙН
ЗОРИЛТ БА ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ

04

ДҮГНЭЛТ

1. БНХАУ-ЫН ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ ТУСЛАЛЦААНЫ ТОЙМ

НИЙТ АМЛАЛТЫН ДҮН

БУЦАЛТГҮЙ ТУСЛАМЖ **3.3 ТЭРБУМ ЮАНЬ**

ХӨНГӨЛӨЛТТЭЙ ЗЭЭЛ **1.8 ТЭРБУМ АМ.ДОЛЛАР**

ҮҮНЭЭС АШИГЛААГҮЙ ҮЛДЭГ ДЭЛ

БУЦАЛТГҮЙ ТУСЛАМЖ **3.1 ТЭРБУМ ЮАНЬ**

ХӨНГӨЛӨЛТТЭЙ ЗЭЭЛ **1.2 ТЭРБУМ АМ.ДОЛЛАР**

- ХӨНГӨЛӨЛТТЭЙ ЗЭЭЛЭЭР **40 МЯНГАТЫН ХОРООЛОЛ-ЫГ** БАРИВ.
- ХӨНГӨЛӨЛТТЭЙ ЗЭЭЛЭЭР **ЭНХТАЙВНЫ ГҮҮР-ИЙГ** БАРИВ.
- БУЦАЛТГҮЙ ТУСЛАМЖИЙН ХӨРӨНГӨӨР **ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮҮХДИЙН СЭРГЭЭН ЗАСАХ ХӨГЖЛИЙН ТӨВ-ИЙГ** БАРИВ.
- МОНГОЛ УЛСАД **КОВИД 19-ИЙН ЭСРЭГ ВАКЦИН** ХАНДИВЛАВ.
- БНХАУ-Д **30.000 ХОНЬ, 20.000 АМ.ДОЛЛАР-ЫГ** ХАНДИВЛАВ.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАРТ ОЛГОСОН ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ ТУСЛАЛЦАА

ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРЧИМ

- Харилцан хүндэтгэнэ
- Харилцан ашигтай байна
- Эрх тэгш байна
- Хамтдаа хөгжнө

ХӨГЖЛИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТӨРЛҮҮД

- Хөнгөлөлттэй зээл
- Буцалтгүй тусламж
- Техник туслалцаа
- Хүмүүнлэгийн тусламж

ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ САЛБАРУУД

- Хөдөө аж ахуй
- Дэд бүтэц, бүтээн байгуулалт
- Эрүүл мэнд
- Боловсрол
- Эрчим хүч

ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ МЕХАНИЗМ

- Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан техникийн хамтын ажиллагааны Монгол – Хятадын Засгийн газар хоорондын комисс
- Эрдэс баялаг, эрчим хүч, дэд бүтцийн Монгол, Хятадын хамтарсан зөвлөл
- Монгол Улс болон БНХАУ-ын Гадаад харилцааны яам хоорондын стратегийн яриа хэлэлцээ

	№	Ерөнхий хэлэлцээрийн эх үүсвэр	Дууссан		Хэрэгжиж байгаа		Судалгааны шатанд		НИЙТ	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЗЭЭЛ	1	300.0 сая ам.долларын хөнгөлөлттэй зээл /2005/	5	293.3	-	-	-	-	5	293.3
	2	500.0 сая ам.долларын хөнгөлөлттэй зээл /2011/	8	431.1	1	63.9	-	-	9	495.0
	3	1.0 тэрбум ам.долларын хөнгөлөлттэй зээл /2015/	3	207.3	1	262.7	7	493	11	963.0
	НИЙТ		16	931.7	3	326.6	7	493	25	1,751.3
ТУСЛАМЖ	1	300.0 сая юаны буцалтгүй тусламж /2014/	-	-	1	250.2	-	-	1	250.2
	2	1.0 тэрбум юаны буцалтгүй тусламж /2014 /	4	93.6	2	696.4	2	146.6	8	936.6
	3	2.0 тэрбум юаны буцалтгүй тусламж /2017/	-	-	-	-	4	2,000.0	4	2,000.0
	НИЙТ		4	93.6	3	946.6	6	2,146.6	13	3,186.8

1. БНХАУ-ЫН ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ ТУСЛАЛЦААНЫ ТОЙМ

МОНГОЛ УЛС БОЛОН БНХАУ ХООРОНДЫН ХӨГЖЛИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ОРГИЛ ҮЕ ТОХИОЖ БАЙНА

- 1950 оноос өнөөг хүртэл БНХАУ-ын Засгийн газраас Монгол Улсын Засгийн газарт нийт 3.2 тэрбум юанийн буцалтгүй тусламжийг олгосон байна.
- Монгол, Хятад хоёр улс Стратегийн түншлэлийн харилцаа тогтоосноос хойш БНХАУ-ын Засгийн газраас Монгол Улсын Засгийн газарт 1.5 тэрбум ам.долларын хөнгөлөлттэй зээл олгосон.
- Хоёр улсын хоорондын худалдааны эргэлт 2019 оны эцсийн байдлаар 8.8 тэрбум ам.долларт хүрсэн нь 2009 оны үеийнхээс 4.5 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна.
- 2021 оны байдлаар Монгол – Хятадын худалдааны эргэлтийн хэмжээ 10.1 тэрбум ам.долларт хүрснээр Монгол Улс, БНХАУ-ын худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөрт тусгасан эдийн засгийн хамтын ажиллагааны зорилт биелсэн.

2050

2020

Эхний 10 жил

ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГО

2030

Хоёр дах 10 жил

2040

Гурав дах 10 жил

АЛСЫН ХАРАА-2050
УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

БООМТЫН
СЭРГЭЛТ

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ
СЭРГЭЛТ

АЖ ҮЙЛДВЭРЖИЛТИЙН
СЭРГЭЛТ

ХОТ, ХӨДӨӨГИЙН
СЭРГЭЛТ

НОГООН ХӨГЖЛИЙН
СЭРГЭЛТ

ТӨРИЙН
БҮТЭЭМЖИЙН
СЭРГЭЛТ

ХИЛИЙН БООМТЫН ДЭД БҮТЭЦ ТӨСӨЛ ЗАМЫН-ҮҮД БООМТ, ГАШУУНСУХАЙТ БООМТ

Монгол Улсын Замын-Үүд боомт, Гашуунсухайт боомтын дэд бүтцийг шинэчилж, бүтээн байгуулалт хийн гадаад худалдааны эргэлтийг нэмэгдүүлнэ.

349.0 сая юань

Төсөл хэрэгжих хугацаа

2019 он – 2023 он

Төслийн хүрээнд хийгдэх ажил

- ✓ Зорчигч тээврийн цогцолбор барилга, байгууламж барих
- ✓ Инженерийн шугам сүлжээг шинэчлэх
- ✓ Дэд бүтцийн өргөтгөл хийх

ЭРДЭНЭБҮРЭНГИЙН 90МВТ-ЫН ХҮЧИН ЧАДАЛТАЙ УСАН ЦАХИЛГААН СТАНЦ БАРИХ ТӨСӨЛ

Баруун бүсийн эрчим хүчний хэрэгцээг найдвартай эх үүсвэрээр хангаж, дотооддоо эрчим хүч үйлдвэрлэнэ.

271.5 сая ам.доллар

Төсөл хэрэгжих хугацаа

2022 он – 2027 он

Төслийн хүрээнд хийгдэх ажил

- ✓ Усан цахилгаан станцын барилга барих
- ✓ Ус хүлээн авах тунел барих
- ✓ 9км байнгын, 3.5км түр зам барих.

ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ХҮРТЭЭМЖ, ЧАНАР, ХЯНАЛТЫГ САЙЖРУУЛАХ ТӨСӨЛ

Үндэсний радио долгионы хяналт, харилцаа холбооны тоног төхөөрөмжийн баталгаажуулалтын систем байгуулна.

22.1 сая ам.доллар

Төсөл хэрэгжих хугацаа

2022 он – 2027 он

Төслийн хүрээнд хийгдэх ажил

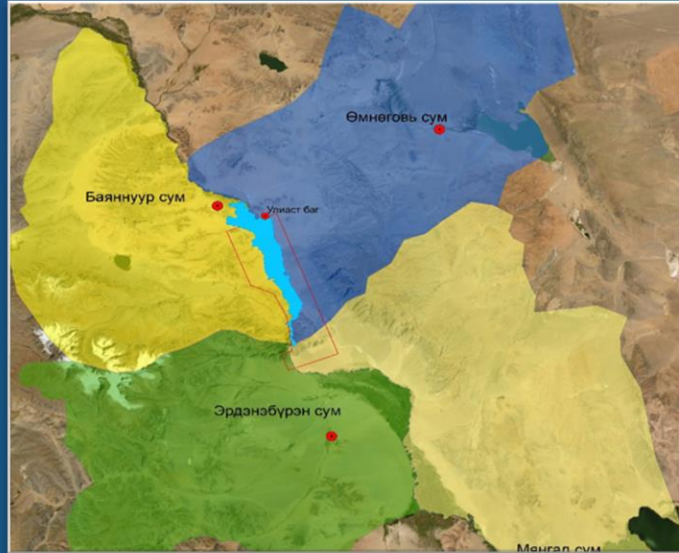
- ✓ Монгол Улсын 8 суманд шилэн кабелийн сүлжээ нэвтрүүлэх
- ✓ Хилийн 5 боомтод шилэн кабель нэвтрүүлэх
- ✓ Технологийн шинэчлэл хийнэ.

ЭРДЭНЭБҮРЭНГИЙН 90МВТ-ЫН ХҮЧИН ЧАДАЛТАЙ УСАН ЦАХИЛГААН СТАНЦ БАРИХ ТӨСӨЛ

ТӨСЛИЙН МЭДЭЭЛЭЛ:

Төслийн явц: **БЭЛТГЭЛ ХАНГАХ ШАТАНД**

Дуусах хугацаа: **2027 ОН**

ТӨСЛИЙН ТӨСӨВТ ӨРТӨГ:

Нийт: **271.5 САЯ \$**

- Хөнгөлөлттэй зээл: **257.9 САЯ \$**
- Монгол тал: **13.4 САЯ \$**

- Төслийн талбай: **28,000 га**
- Усан сангийн талбай: **45,055 км²**

ТӨСЛИЙН ҮР ДҮНД:

- Жилд дундажаар 4061 цаг ажиллаж 366 ГВтц цахилгаан эрчим хүч үйлдвэрлэнэ
- Баруун бүсийн тасралтгүй өсөн нэмэгдэж байгаа эрчим хүчний хэрэгцээг бага өртгөөр хангана.
- Өндөр үнэтэй импортын цахилгаан эрчим хүчийг дотоодын эрчим хүчээр орлуулна.

НИЙТ СУУРИЛАГДАХ ХҮЧИН ЧАДАЛ: **90МВТ**

ЖИЛД ҮЙЛДВЭРЛЭХ ЦАХИЛГААН ЭРЧИМ ХҮЧ: **366.0 САЯ КВТ**

БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТЫН ХУГАЦАА: **61 САР**

ЖИЛД БУУРУУЛАХ ХҮЛЭМЖИЙН ХИЙ: **1.3 САЯ ТОНН**

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИХ БАЙРШИЛ: **ХОВД, БАЯН-ӨЛГИЙ, УВС**

Шинэ сэргэлтийн бодлогыг хэрэгжүүлэх хүрээнд “Эрчим хүчний асуудал”-ыг шийдвэрлэх зорилгоор БНХАУ-ын Засгийн газраас олгосон 1.0 тэрбум ам.долларын хөнгөлөлттэй Зээлийн хөрөнгөөр санхүүжүүлнэ.

ХИЛИЙН БООМТЫН ДЭД БҮТЭЦ ТӨСӨЛ - ЗАМЫН-ҮҮД БООМТ

Зорчигч тээврийн одоогийн байдлын фото зураг

Зорчигч тээвэр бүтээн байгуулалтын дараах

Ачаа тээврийн одоогийн байдлын фото зураг

Ачаа тээвэр бүтээн байгуулалтын дараах

НЭВТРҮҮЛЭХ ХҮЧИН ЧАДАЛ	НЭР	ОДООГИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ /жилд/				БООМТЫН ӨРГӨТГӨЛ ШИНЭЧЛЭЛТ				НЭМЭЛТ БАЙГУУЛАМЖ (ЭКСПОРТ)	
	Зорчигч нэвтрүүлэх хүчин чадал	 1,123 мян. суудлын машин	ЭКСПОРТ → 2 Эгнээ ← ИМПОРТ 4	 4 	 2,247 мян. суудлын машин	ЭКСПОРТ → 11 Эгнээ ← ИМПОРТ 9	 4 	 Шилжүүлэн ачих терминал Төмөр зам-төмөр зам Машин-төмөр зам			
		 1,440 мян. зорчигч	ЭКСПОРТ → 3 Эгнээ ← ИМПОРТ 3	 8 	 5,678 мян. зорчигч	ЭКСПОРТ → 7 Эгнээ ← ИМПОРТ 7	 8 	 Ачиж буулгах терминал Бүтээн байгуулалт ажил явагдаж буй			
	Ачаа тээвэр нэвтрүүлэх хүчин чадал	 1.5 сая тн нүүрс	ЭКСПОРТ → 2 Эгнээ ← ИМПОРТ 3	 4 	 3.0 сая тн бараа импорт	ЭКСПОРТ → 4 Эгнээ ← ИМПОРТ 15	 4 	 AGV тээвэр Судалгаа, зураг төсөв, бүтээн байгуулалт			
Төмөр зам	 Орсон 14,122 Гарсан 2,866 Зорчигч / хүн	Экспорт 10.0 Импорт 1.0 Бараа / сая тн					 Дүүжин тээвэр Судалгаа, зураг төсөв, бүтээн байгуулалт				

Нэвтрэх хүчин чадлыг шалган нэвтрүүлэх зэнээний тоогоор тооцоолов.

Нэвтрэх хүчин чадлыг шалган нэвтрүүлэх зэнээний тоогоор тооцоолов.

Олон улсын стандартын дагуу хөгжүүлэх

ҮНДСЭН БАЙГУУЛАМЖ	Цахилгаан хангамж	 900кВА Дотоод	 5260кВА Дотоод	
	Дулаан хангамж	 0.5мВт Нам даралт	 3мВт Төвлөрсөн халаалтын систем	 Дулааны станц
	Ус хангамж	 Салбар шугам	 Төвийн шугам	 Нэгдсэн шугам сүлжээ
	Ариутгах татуурга	 Холбогдоогүй Бохир усны худаг	 Бохирын төвлөрсөн систем Төвлөрсөн системд холбогдсон	 Саарал ус ашиглах Гадаргуун ус хуримтлуулах, ногоон байгууламж үүсгэх
	Интернэт	 Шилэн кабель Мобиком, Скайнетворкс /24 кор/	 Шилэн кабель Мобиком, Скайнетворкс /24 кор/	 5G технологи нэвтрүүлэх Судлах, хийх /2024 он/
	Гаалийн лаборатори	 1 Мэргэжлийн хяналт	 2 Гааль, МХ	 Гаалийн лаборатори өргөтгөх
	Зорчигч тээврийн терминал	 39 барилга Шалган нэвтрүүлэх цогцолбор /1100м2/	 58 барилга - Шалган нэвтрүүлэх цогцолбор /9500м2/	 Боомтын хөгжлийн ерөнхий болон хэсэгчилсэн төлөвлөгөө
	Ачаа тээврийн терминал	 130,640.4 м2 Ачаа тээвэр –бетон Зорчигч - асфальт	 221,710 м2 Ачаа тээвэр –бетон Зорчигч - асфальт	 Зам талбайг өргөтгөх Ачаа тээвэр –бетон Зорчигч - асфальт

3. ХАМТРАН ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БҮЙ ТӨСЛҮҮДИЙН ЗОРИЛТ БА ТУЛГАМДАЖ БҮЙ АСУУДАЛ

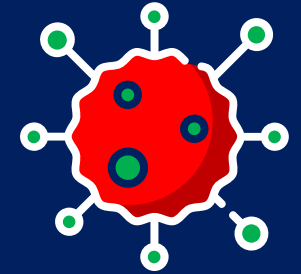
Төсөл хэрэгжүүлэхээр
хоёр тал
тохиролцсоны дараа
төслийн бэлтгэл
ажлыг хангаж,
хэрэгжилтийг албан
ёсоор эхлүүлэхэд
**ОЙРОЛЦООГООР
1 ЖИЛИЙН ХУГАЦАА
ШААРДДАГ**

Төслийн
санхүүжүүлэгч талаас
мэдээлэл, тодруулга
авах эсхүл төслийн
явцад бага зэргийн
өөрчлөлт оруулах үед
Монгол талын
байгууллагууд
**АСУУДЛЫГ ШУУРХАЙ
ШИЙДВЭРЛЭХ
БАЙДАЛ ДУТМАГ**

Монгол талаас
төслийн **БЭЛЭН
БАЙДАЛ
ХАНГАГДААГҮЙ** ,
Хятад талаас **ХАРИУ
ИРҮҮЛЭХДЭЭ
ХАРЬЦАНГУЙ УДААН**
байгаа нь хэрэгжилт
удаашрахад нөлөөлж
байгаа ч төслийн явц
ТАСРАЛТГҮЙ байна

КОВИД-19 ЦАР ТАХАЛ
эдийн засаг, нийгмийн
харилцаа, төслийн
хэрэгжилтэд сөргөөр
нөлөөлөх үндсэн
шалтгаан болсон.
Хил хаах,
Бараа материалын
татан авалт удаашрах,
ИТА орж ирэх хугацаа
хойшлох гм..

**ХАМТРАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСЛӨӨ ХАРИЛЦАН ТОХИРОЛЦОХ ЯВЦАД
ЗАРЦУУЛЖ БҮЙ ХУГАЦАА ХАРЬЦАНГУЙ УРТ БАЙНА**

1. Хоёр улсын хөгжлийн албан ёсны хамтын ажиллагааг хөгжлийн гурван үе шатад хуваан авч үзэж болох бөгөөд төслүүдийн цар хүрээ, явц, хэрэгжилтээс шалтгаалж “Хөгжлийн хамтын ажиллагааны одоо үе” нь хоёр улсын **ХӨГЖЛИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ОРГИЛ ҮЕ** байна.

2. Хоёр улс хөгжлийн хамтын ажиллагааг улам хөгжүүлэхийн тулд бодлогын залгамж холбоо, салбар хоорондын уялдааг анхаарч ажиллах нь зүйтэй

3. Сүүлийн үед хэрэгжүүлж буй төслүүд нь цар хүрээ өргөн, санхүүжилтийн дүн өндөр, дэд бүтцийн томоохон төслүүд байгаа нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар шийдвэрлэхэд түвэгтэй, нийгэм, эдийн засгийн өндөр ач холбогдолтой төслүүдийг төсөвт ачаалал, дарамт учруулахгүйгээр санхүүжүүлэх боломжийг олгож байна.

**АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД
БАЯРЛАЛАА**